

SPIS TREŚCI

Od autorki	5
ROZDZIAŁ I	
Wprowadzenie do logopedii	7
Przedmiot i zadania logopedii	7
Mowa i jej składniki	13
Logopedia a inne dyscypliny naukowe	18
Rozwój logopedii w Polsce	19
Organizacja i rozwój opieki logopedycznej w Polsce	21
Zagadnienia do przemyślenia i ćwiczenia kontrolne	23
Mowa i jej mechanizmy	23
Mówienie – nadawanie	27
Rozumienie – odbiór	28
Zagadnienia do przemyślenia i ćwiczenia kontrolne	29
ROZDZIAŁ II	
Anatomiczno-fizjologiczne podstawy mowy	30
Budowa anatomiczna i czynności aparatu mowy	30
Układ oddechowy i jego funkcje w procesie mowy	30
Aparat fonacyjny	35
Aparat artykulacyjny	39
Klasyfikacja głosek	44
Samogłoski	44

Spółgłoski	46
Aparat odbiorczy - narząd słuchu	49
Metody badania słuchu	55
Słuch fonetyczno-fonematyczny (słuch mowny)	58
Zaburzenia słuchu fonetyczno-fonematycznego	61
Zagadnienia do przemyślenia i ćwiczenia kontrolne	62

ROZDZIAŁ III

Kształtowanie się mowy dziecka	64
Okres melodii - sygnału - apelu	66
Okres wyrazu - sygnału jednoklasowego	69
Okres zdania - sygnału dwuklasowego	69
Okres swoistej mowy dziecięcej - swoistych form językowych	71
Kilka uwag o prawidłach wymowy polskiej	73
Zagadnienia do przemyślenia i ćwiczenia kontrolne	75

ROZDZIAŁ IV

Zaburzenia mowy i próby ich klasyfikacji	76
Klasyfikacja przyczynowa (etiologiczna)	76
Klasyfikacja objawowa (symptomatologiczna)	78
Językoznawcza klasyfikacja zaburzeń mowy	79
Neurofizjologiczna klasyfikacja zaburzeń mowy	82
Zagadnienia do przemyślenia i ćwiczenia kontrolne	83

ROZDZIAŁ V

Dyslalia	84
Seplenienie (sygmatyzm)	88
Wybrane przykłady seplenienia	90
Wymowa bezdźwięczna	92
Rotacyzm (reranie)	96
Rynolalia (nosowanie, rynofonia, poszum nosowy)	100
Nieprawidłowa wymowa głosek tylnojęzykowych: k, g, x	105
Zagadnienia do przemyślenia i ćwiczenia kontrolne	106

ROZDZIAŁ VI

Jąkanie – objawy, patogeneza i terapia	107
Teorie rozwojowe	108
Teorie organiczne	108
Teorie neurotyczne	109
Teorie psychologiczne	109
Diagnoza jąkania	113
Metody pracy z jękającymi się	116
Przykład ćwiczeń indywidualnych	118
Przykład zajęć grupowych	121
Terapia jąkania dzieci przedszkolnych oparta na zabawie (wyniki badań własnych)	124
Analiza wyników badań	126
Wskazówki dla jękających się	130
Zagadnienia do przemyślenia i ćwiczenia kontrolne	130

ROZDZIAŁ VII

Mutyzm	132
Mutyzm dziecięcy	132
Mutyzm organiczny	134
Mutyzm funkcjonalny	135
Mutyzm częściowy (wybiórczy)	135
Mutyzm całkowity	139
Mutyzm w autyzmie	141
Zagadnienia do przemyślenia i ćwiczenia kontrolne	144

ROZDZIAŁ VIII

Usprawnianie mowy dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym	145
Metodyka logoterapii dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym	148
Usprawnienie ruchowe a kształtowanie mowy	149
Konspekt zajęć z dziećmi z mózgowym porażeniem dziecięcym w wieku 5-6 lat	154
Zagadnienia do przemyślenia i ćwiczenia kontrolne	155

ROZDZIAŁ IX

Upośledzenie umysłowe a kształtowanie i rozwój mowy u dzieci	156
Pojęcie upośledzenia umysłowego	156
Kryteria i klasyfikacje upośledzenia umysłowego	159
Krótką charakterystyką dzieci upośledzonych umysłowo	161
Wady mowy u dzieci upośledzonych umysłowo	164
Kształtowanie i rozwój mowy dzieci upośledzonych umysłowo w świetle badań	166
Zasady postępowania logopedycznego z dziećmi umysłowo upośledzonymi	169
Zagadnienia do przemyślenia i ćwiczenia kontrolne	172

ROZDZIAŁ X

Kształtowanie mowy dzieci z wadami słuchu	174
Pojęcie i klasyfikacja głuchoty	174
Kształtowanie mowy dzieci niesłyszących	175
Przegląd niektórych metod nauczania mowy	177
Metoda dźwiękowa	177
Metoda analityczno-syntetyczna	180
Metoda całości językowych	181
Metoda naturalno-gramatyczna w nauczaniu mowy dzieci niesłyszących	184
Sposoby dobierania materiału językowego	184
Sposoby nauczania rozumienia	185
Rodzaje częściowego nauczania mowy	185
Łączny i rozłączny sposób nauczania mówienia i odczytywania wypowiedzi z ust	186
Wykorzystanie resztek słuchu	186
Zagadnienia do przemyślenia i ćwiczenia kontrolne	187

ROZDZIAŁ XI

Praktyka logopedyczna	188
Ogólne zasady pracy logopedycznej	189
Zasady pracy	190
Etapy badania i postępowania logopedycznego	190
Wyposażenie gabinetu logopedycznego	191